

Munkácsy Mihály Általános Iskola

8000 Székesfehérvár, Munkácsy Mihály utca 10.

OM azonosító: 030052 Telefon: 06/22/502-250; 06/22/505-601, Fax: 06/22/502-250

Web: www.munkacsyszfv.hu; e-mail: igazgato.munkacsy@indamail.hu; titkarsag.munkacsy@indamail.hu

VIZUÁLIS - ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI
NEVELÉSI PROGRAMOK
KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS

ETIKAI KÓDEX DIÁKOKNAK

- 2014 -

Az etikai kódex **nem egy újabb szabályzat** akar lenni, amit ha nem tartasz be, ilyen, meg olyan következményei lesznek (az a házirend). Az etikai kódex olyan **magatartási normák** gyűjteménye, amiket illik betartani azért, hogy te magad és a környezetedben (esetünkben iskola) levő emberek **jobban érezzék magukat**. Ezek az elvárások a magánszférádat nem érintik. Ha figyelsz, teljesíteni őket nem nehéz. Sőt egy idő után már észre sem veszed, hogy szabályokat tartasz be.

Azért szükséges mégis összegyűjteni és leírni őket, hogy ezzel is **segítsünk egymásnak**. Ha új tanulóként érkezted közénk egyszerűbb a dolgod, ha nem a saját bőrödön kell tapasztalnod, hogy nálunk más szokások vannak, mint azt korábban megszoktad.

Az első és legfontosabb dolog: Nem írunk le minden szabályt, hiszen azok egy könyvtárba sem férnének be. **A legfontosabb az Erkölc, a Tisztesség.**

Környezeted az első benyomást rólad a **megjelenésed** alapján szerzi. Öltözködésed, hajviseleted, testtartásod ugyan saját magadat, személyiségedet tükrözi, de azért vannak bizonyos határok! Az iskola nem „plázabüfé” hanem munkahely, ezért ajánlatos ennek megfelelően **öltözködnöd**. Legegyszerűbb a célszerűség és az esztétikum alapján választani. A csillogó, mélyen dekoltált ruhákat majd máshol viseled. Ha a nadrágodból kikandikáló fehérenemű már a családodat is zavarja, talán jobb, ha az iskolában sem mutogatod. Arra is gondolnod kell, hogy drága, új ruhák viselésével talán zavarba hozod nehezebb anyagi helyzetben levő barátaidat. Itt feleslegesen **sminkeled** magadat, hisz az általános iskolába **gyerekek** járnak és te magad is az vagy. A felnőtteket pedig csak az igazi személyiséged érdekli, és csak valós teljesítmény alapján kapsz kitüntetett figyelmet.

A **tiltott szimbólumok** és jelképek viselésétől pedig azért is tartózkodj, mert nem biztos, hogy teljesen tisztában vagy a jelentésükkel, illetve azt sem tudhatod, hogy kit bántasz meg vele. Fontos a mindennapi **higiénia** is! Fürödj, tisztálkodj, ápolj a tested; a parfüm, a dezodor csak ráadás, és ezek sem nyomnak el mindent...

Tehát felkészültél, belépsz az iskolába, találkozol sorstársaiddal (tanárok, diákok), és **köszönsz**, hisz szüleid ezt tanítják már kicsi korodtól kedve. Igen ám, de nem mindegy **mikor, kinek, hogyan!** Felnőttekkel való találkozásnál célszerű kimondanod azt a **3 szót (jó reggelt kívánok...)**, amit aztán a napszaknak megfelelően variálhatsz (a kisebbektől elfogadható a „csókolom” is). Elköszönéskor részesítsd előnyben a hosszabb, de udvariasabb **„viszontlátásra”** kifejezést, a hányavetinek tűnő „viszlát”- nál. Egymás között természetesen használhatjátok és használjátok is a bevett üdvözlési formákat. Azonban ha máskor nem, de influenzás időszakban tartózkodj a puszkodástól!

Tegezés, vagy magázás? A felsősöknél ez már nem kérdés (a felnőtt tegezi a diákot és nem fordítva!), az alsósoknál pedig szokás, illetve megegyezés kérdése.

További **tanár - diák** kapcsolódási pontok. Az örök ellentét? Nem lesz az, ha figyelsz a kulcsszavakra: **tisztelet, tapintat, tolerancia**. Kommunikálj a tanárral korukhoz és tapasztalatukhoz illően. Vannak bizonyos tabutémák (életkor, családi állapot, telefonszám, vagyoni helyzet...) amibe nem kell beleütnöd az orrod. Gondolj arra is, hogy nem csak neked fájhat a fejed, vagy lehet egy tanár is szomorú, netán fáradt... Legyél megértő! **Cserébe a tanároktól is elvárható ugyanez.**

Becszengetés után a tanárod a tanteremben, vagy a szakterem előtt várd. Nem kell kukucskálni, vagy előretolt örköt kiküldeni, jönnek ők maguktól is, hisz ez a dolguk. Töltsd inkább azzal az időt, hogy biztos, ami biztos átfutod a leckének azt a részét is, amire otthon már nem maradt idő.

Diák-diák kapcsolat

Nos, ez sokféle lehet...

Nem kell mindenkit szeretni, de elviselni igen. „Oltogatás”, mellébeszélés helyett inkább próbáld érthetően, de nem bántóan a tudtára adni, hogy mi a problémád. Ha eltalálna az a bizonyos nyíl Ámortól, akkor ne kürtöld vele tele az egész iskolát, sőt bemutatót se rendeztetek. Ki tudja? Hátha Ámor rosszul célzott? És hamarosan rájön a tévedésére...

Fontos tisztában lenned azzal is, hogy az osztályfőnököd a padtársadat nem a te szórakoztatásodra ültette melléd.

A **mobiltelefonnal** is lehet csúnya dolgokat csinálni. Eszedbe se jusson! Minden ezzel kapcsolatos intelem, okítás, tiltás a Te érdekeidet szolgálja, sokszor Téged véd meg Magadtól. A problémás helyzetek értékelése a pedagógus dolga, nem a Tiéd. Főleg, ha személyesen is érintett vagy. Természetesen lehetsz elfogult a magad javára, de a pedagógus természetesen ezt nem köteles jogerőre emelni.

WC van sokféle, de mindegyik (az iskolában felszereltre gondolunk, nem a Hotel Hilton elnöki lakosztályáéra) ugyanúgy működik, már amíg működik. De miért is ne működne, hisz előírás szerint használja mindenki!?

Azaz:

- csak a szükséges mennyiségű WC papírt használod el, és dobod a kagylóba,
- a lehúzózt húzod, és nem rángatod, nem is azon akarsz átmászni a szomszédos fürkébe,
- a csapot kinyitod, majd használat után ellenkező irányban ugyanakkorát fordítva rajta elzárod,
- kézmosás után a papírtörülőt nem addig nedvesíted, amíg fennragad a plafonon, hanem rögtön kidobod a szemetesbe,
- ha az ajtót nem csapod be, csak becsukod, sokáig megvéd a kíváncsi tekintetektől ...

A saját vagyronról

A technika fejlődése, természetesen az iskolában is nyomon követhető: mobiltelefon.... a sok nélkülözhetetlen „kütyü”, megkeseríti az életedet, ha szanaszét hagyod. A bosszankodás helyett, íme két javaslat:

1. **Értékes holmit ne hozz magaddal!**

2. Ha mégis behoztad, hát vigyázz rá! (Ne hozd kísértésbe a becsületes megtalálót! A tanárok inkább tanítani szeretnek, sem mint detektívesdit „játszani”).

Hogy ezeket a tanácsokat mástól is hallottad? Akkor itt az idő, hogy kipróbáld, hátha valamelyik működik!

A közvagyonról

Egyesek saját környezetüket rombolják, de nem otthon, mert azt nem merik. Az iskolában is csak azért mernek néhányan rongálni, mert abban bíznak, hogy a tömeg mögé bújva titokban marad „hóstedtük”. Ez nem így van. Minden alkalommal kiderül ki a felelős.

Ha valaki/valami tetszik neked, ne a padba véd a nevét (inkább a szívedbe!), de ne tedd ezt a képletekkel, szabályokkal sem (inkább a fejedbe – bizonyíthatóan jobban jársz)

A végére néhány érdekes kérdés, megállapítás:

- Ha szüleid elkésnek a munkahelyükről, mi történik?
- Ha szüleid rendszeresen elkésnek munkahelyükről, ki vesz neked szép ruhákat, menő mobilt, vagány „cuccokat”
- Ha már órán megeszed a tízóraidat, mit csinálsz a szünetben?
- Hogyan lehet az ebédlőben egyszerre enni és kiabálni is?
- Hogy lehet az, hogy a kuka 2 lépésre van tőled, mégis mellédobod a szemetet?
- A kicsengetés mindig mindenki számára hallható, a becsengetést már csak a tanárok és néhány buzgó tanuló hallja meg.
- Szerinted, ha egy felnőtt rendőrért szalad ha baj van, akkor az árulkodás? Vagy kötelessége az arra feljogosított hivatalos személyt értesíteni?
- Szerinted az iskolában ki az, aki segít a bajban, kinek van joga intézkedni?

Természetesen a szabályok nem azért vannak, hogy ne élvezzük az iskolát, hanem azért, hogy tanárnak és diáknak egyaránt jó legyen. Mi azt valljuk, hogy mindenki tévedhet, hibázhat, de utána kötelessége megtenni mindent, egyrészt azért, hogy enyhítse a következményeket, másrészt azért, hogy ne legyen következő alkalom. A kódextől mi tehát nem azt várjuk, hogy varázsütésre mindenkiből földre szállt angyal lesz.

Még csak az kéne! 480 angyal egy iskolában. Szörnyű!

Első lépésként csak annyit kérünk tőled, olvasd el ezt a „gyűjteményt” – amit mi inkább gondolatébresztőnek, semmint teljes kódexnek szánunk -, szedd össze gondolataidat és tegyél hozzá magadban még néhányat, hiszen vannak íratlan szabályok is.